

O Van hier tot I K O T

Treinen door bossen en bergen, langs tempels en tuinen. Slapen in traditionele herbergen, eindeloos sushi eten en zingen in een karaokebar. Maar het bijzonderst van Japan zijn de mensen: zonder haast, altijd vriendelijk en met intrigerende gebruiken.

Tekst YASMINE ESSER
Fotografie XXXXX

Het eerste wat opvalt: wat is Tokio een net- te en geordende stad, en dat met die druk- te! Er is echter nergens een prullenbak te vinden. Later horen we dat dat het gevolg is van een drastische veiligheidsmaat- regel. Dus sjouwen we urenlang met een kar- tonnen koffiebeker door de stad, tot een vriendelijke Japanse dame ze lachend aan- neemt en in haar plastic tas stopt. Mensen dragen die hier standaard bij zich voor afval. Daarom alvast tip één: drink je koffie binnen op. Lopend eten en drinken wordt in Japan sowieso niet mindful gevonden, en daar hebben ze wel gelijk in.

Al snel pikken we meer Japanse gebruiken op. Iets aanpakken of aangeven doe je met twee handen, en als je binnenkomt, doe je je schoenen uit. Dringen om de trein in te stappen? Nee, iedereen gaat netjes in de rij. Niemand lijkt echt haast te hebben, het wordt zelfs ontmoedigd op bordjes met: *don't rush*. Het enige wat we ongemakkelijk blijven vinden, is de buiging die ons overal ten deel valt. Moet je terugbuigen? Nog dieper buigen? Of is het juist beleefder als we rechtop blijven staan?

Zelfs op het drukste kruispunt ter wereld, Shibuya Crossing, waar vaak honderden en soms zelfs duizenden mensen tegelijk oversteken, is geen sprake van wanorde. Van bovenaf, op het dak van winkel Magnet, turen we naar het schouwspel. Opvallend: er wordt geen voet verzet voor- dat het licht op groen is gesprongen. In de agglomeratie Groot-Tokio wonen twee keer zoveel mensen als in heel Nederland, dus de locals zijn zich er bij alles van be- wust dat je de ander niet tot last mag zijn.

Meezingen met Abba

Losgaan doen de Japanners in de veilige kamers van karoakebars. In het kader van 'cultuur moet je ervaren', boeken we zo'n hokje, waar we het plastic van de micro- foons wikkelen en een half uur lang mee- brullen met Abba.

Nog een uitlaatklep van de Japanners: ar- cadehallen. Rondwalend door Akihabara,

Het enige wat we ongemakkelijk blijven vinden, is die buiging. Moet je terugbuigen? Nog dieper buigen?

de wijk die ook wel Electric Town wordt genoemd vanwege de honderden winkels met elektronica en onderdelen van ap- paraten, stappen we per toeval een zeven verdiepingen tellende speelhal in. In een fotohokje krijgen we automatisch een gladmakend filter en extreme poppen- ogen, waardoor we ineens voldoen aan het Aziatische schoonheidsideaal. Maar de meeste bezoekers – vrijwel alleen mannen – staan als zombies op knopjes te rammen om hun topscore te verbeteren. Tja, de hui- zen in Tokio zijn erg klein en gehorig, dus zoeken zij hun heil buitenshuis. En op die manier kunnen zij hun kunsten showen aan andere gamers.

Huizen van cederhout

De wijk Shinjuku ziet eruit als het Tokio zoals we ons dat voorstelden, met overal schreeuwende neonverlichting, grote wa- renhuizen en bioscopen. Maar op een paar passen van de drukke winkelstraat ligt een wirwar van steegjes waar het leven stil heeft gestaan, de Golden Gai. De overgang is zo abrupt dat het bijna onwerkelijk is. De barretjes en eethuizen zijn hier piep- klein, er passen nauwelijks zes mensen in. De meeste cafés zijn alleen toegankelijk voor stamgasten, maar met een beetje ge- luk bemachtig je een plek in zo'n bijzonder etablissement.

Zeker de moeite waard is een wandeling door Yanaka. In tegenstelling tot andere wijken heeft deze buurt aardbevingen en bombardementen overleefd. De sfeer heeft nog iets van het Tokio van vroeger, met huizen van cederhout, dicht op elkaar gebouwd, knusse straten met kraampjes en tempels. Drink een biertje op een van bierkratten geïmproviseerd terras of ga op souvenirjacht in de winkelstraat Yanaka Ginza. Het is lastig kiezen tussen authen- tiek keukengerei van bamboe en Japanse sandalen, of toch een beeld van een zwaai- ende kat?

De tijd van shoguns en samoerai

Dat oude Japan smaakt naar meer en in de stad Takayama in het Hidagebergte worden we op onze wenken bediend. Hier is het plattelandsgevoel uit de Edo-tijd nog altijd aanwezig. Denk: traditionele oude huizen, tientallen tempels en och- tendmarkten. Je komt er door na de su- persnelle Shinkansen-trein – ook wel de super-express genoemd – over te stappen op een trein die stapvoets door de Japanse alpen tjoekt: een groter contrast is bijna niet mogelijk.

Takayama kan het beste te voet verkend worden. Aanrader: een wandeling maken op de vijf kilometer lange Higashiyama

DE INWONERS
VAN TOKIO ZIJN
ZICH ER ALTIJD VAN
BEWUST DAT JE
DE ANDER NIET TOT
LAST MAG ZIJN

6X

ETEN

in Japan

Gyoza

In Tokio eet je heerlijke gyoza, kleine deegpakketjes, gevuld met varkensvlees, voor een prikke bij *Harajuku Gyoazara*.

Gonpachi

Gonpachi in Tokio is een mix van Japans eten en westerse sfeer. Het restaurant is bekend geworden van de film *Kill Bill*. Regisseur Quentin Tarantino gebruikte het als decor voor een van de beroemde vechtscènes.

Yakitori steeg

Genoeg vis gehad? In de smalle straat *Memory Lane* kun je overal aanschrijven voor yakitori-spiezen.

Je wijst aan welke stokjes met vlees of groente je wilt en ze worden meteen voor je op de barbecue gelegd.

Okonomiyaki

In Osaka is de okonomiyaki uitgevonden. Dit is een hartige pannenkoek met vlees of vis en vaak uitgebreid met noedels en een gebakken ei, die aan tafel wordt bereid. De lekkerste eet je bij *Ajinoya*. Bereid je voor op een half uur tot een uur in de rij staan, maar dat is het meer dan waard.

Sushi

In Kyoto is *Musashi* een aanrader. De borden komen op een lopende band voorbij en je betaalt na afloop aan de hand van het aantal schoteltjes. In Tokio is Genki een ware beleving. Hier bestel je de gerechten per tablet en komen ze automatisch naar je toe via een ingenieus systeem.

Op de Higashiyama Walking Course worden we helemaal zen van de prachtige tempels, shinto's en het mooie bos

Walking Course. Hier zijn nauwelijks andere toeristen en we worden helemaal zen van de prachtige tempels en shinto's. Het ritueel van de heiligdommen is ons inmiddels duidelijk. Je handen reinigen, een muntje in een bak gooien, twee keer klappen, buigen, opnieuw klappen en dan een wens doen. Daarna voert de weg via een mooie klim het bos in, waar we, enigszins angstig geworden door diverse waarschuwingen, driftig op blikken slaan die langs het pad staan opgesteld om beren te verjagen. Al vinden we het toch wel een beetje jammer dat er geen beer te bekennen is. Via de ruïnes van het kasteel van de traditionele stad keren we weer terug naar de bewoonde wereld, naar de ambachtshuizen en sakebrouwerijen.

Die nacht slapen we op een kamer waar Marie Kondo zielsgelukkig zou worden, want er staan slechts een laag tafeltje waaraan je in kleermakerszit kunt zitten en een lamp. In de ingebouwde kast liggen matrassen die straks als een futon worden klaargelegd op de tatami-matten. Toch zijn we niet in een modelwoning van de opruimgoeroe, maar in een ryokan, een traditioneel Japanse herberg: een overblijfsel uit de tijd van shoguns en samoerai.

Wonderschone tuinen

Gelukkig leven wij in een tijd waarin we de Google Translate-app kunnen gebruiken, want die hebben we hard nodig als we arriveren op het station van Kanazawa. We fotograferen de businformatie en lezen op onze smartphone de vertaling. Lang leve de technologie. Kanazawa is een provinciestadje aan de Japanse Zee waar je moderne wijken vindt, een museum voor hedendaagse kunst, maar ook samoeraihuizen en de tuinen van Kenroku-en, die wereldberoemd en onwaarschijnlijk mooi zijn. Hoewel de supersnelle Shinkansen-trein sinds 2015 een stop heeft in de stad, is het hier nog niet zo toeristisch. En dat is te merken: hotels zijn lastiger te vinden, er zijn niet overal menukaarten in het Engels en communiceren gaat het beste als je bereid bent een potje hints te spelen.

De weg naar de tempel

Wie na alle sushi, yakitori en okonomiyaki wel toe is aan een activiteit, kan in Kyoto het beste vroeg opstaan voor een fietstocht. De kamo-rivier, de oude geishawijk Gion, verschillende tempels en het voormalige keizerlijke paleis, zijn extra betoverend met de ochtenddauw nog in de lucht.

De bekendste trekpleister van Kyoto – en misschien wel van heel Japan – is de tempel Fushimi-inari Taisha. Het gaat vooral om de weg hiernaartoe: een vier kilometer lang pad omhoog, waarbij je meer dan tienduizend rode poorten passeert. De meeste toeristen maken al snel rechtsomkeert, maar het is absoluut de moeite waard om door te bikkelen naar de top, op 233 meter. De route gaat door bos en langs prachtige uitkijpunten en is daarmee de perfecte combinatie van cultuur en natuur. En jawel, al dat traplopen is ook heel goed voor de bilspijeren.

Het bamboebos Arashiyama, net buiten Kyoto, mag ook niet worden overgeslagen. Het kleine bos bestaat uit hoog bamboe, strak tegen elkaar aangegroeid. Slechts enkele zonnestralen vinden hun weg door de stammen, wat het bos een sprookjesachtige sfeer geeft. Hoe je er komt? Vergeet de trein en ga met een twee uur durende boottocht over de Hozugawa. Vanaf het water lijkt het bergachtige landschap ruiger, ervaar je de stroomversnellingen van de rivier en schiet je prachtige plaatjes, want de spoorbruggen in het gebergte vormen een mooi contrast.

Lost in translation

Net als Kyoto, staat Nara vol tempels. De Todaiji Tempel is het grootste houten gebouw ter wereld. In de tempel staat een vijftien meter hoog, bronzen Boeddhabeeld, maar stiekem vinden we de duizend loslopende herten, die als heilig worden beschouwd, in het park rondom de tempel interessanter. Een Japans stel geeft ons een handvol kastanjes, om de dieren te voeren. Ik voel de tong van het beest op mijn hand. Als de kastanjes op zijn, blijven de herten aandringen, hun snuit in mijn handtas duwend. Andere parkbezoekers lachen en gebaren dat we onze lege handen aan de dieren moeten tonen. Die taal lijken de herten te snappen. Ja, met gebarentaal kom je ver in Japan. □

NIEMAND LIJKT
HAAST TE
HEBBERN, ZELFS OP
DE BORDJES STAAT:
'DON'T RUSH'

